

Sygn. akt III CZ 16/11

POSTANOWIENIE

Dnia 15 kwietnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marian Kocon (przewodniczący)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

SSN Kazimierz Zawada (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Gminy Miasta O.

przeciwko I. B.

o eksmisję,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 15 kwietnia 2011 r.,

zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Okręgowego w K.

z dnia 4 stycznia 2011 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 4 stycznia 2011 r. odrzucił skargę kasacyjną pozwanej. W uzasadnieniu wyjaśnił, że w sprawach o wydanie nieruchomości posiadanej bez tytułu prawnego wartością przedmiotu sporu, a tym samym i wartością przedmiotu zaskarżenia jest suma trzymiesięcznego czynszu (art. 23² k.p.c.). W niniejszej sprawie suma ta jest równa wskazanej w pozwie kwocie 1 129 zł, a nie podanej przez skarżącą kwocie 119 071 zł. Nie sięga ona zatem określonej w art. 398² § 1 k.p.c. granicy, warunkującej dopuszczalność skargi kasacyjnej w sprawach o prawa majątkowe.

W zażaleniu pozwana podniosła, że wartość przedmiotu sporu została w sprawie określone przez Sąd pierwszej instancji na kwotę 119 071 zł, zweryfikowanie jej przez Sąd Okręgowy i ustalenie, że wynosi ona jedynie 1 129 zł, było zatem niezgodne z art. 26 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 19 k.p.c., w sprawach o roszczenia pieniężne podana kwota stanowi wartość przedmiotu sporu, w innych zaś sprawach majątkowych powód obowiązany jest oznaczyć w pozwie kwotą pieniężną wartość przedmiotu sporu, uwzględniając postanowienia zawarte w art. 20-24 k.p.c. Artykuł 25 k.p.c. pozwala sądowi sprawdzić określoną przez powoda wartość przedmiotu sporu, z tym, że po doręczeniu pozwu sprawdzenie to może nastąpić tylko na zarzut pozwanego, zgłoszony przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy. Kolejny przepis, art. 26 k.p.c., wyklucza ponowne badanie wartości przedmiotu sporu po jej ustaleniu przez sąd w myśl art. 25 k.p.c.

Wartość przedmiotu sporu określona zgodnie z omówionymi przepisami wyznacza zarazem wartość przedmiotu zaskarżenia środkami wniesionymi przez pozwanego w razie uwzględnienia – tak jak w niniejszej sprawie – powództwa w całości. Wartość zaskarżenia w tych przypadkach, zarówno apelacyjnego, jak i kasacyjnego, nie może być wyższa od wartości przedmiotu sporu. Zasadę tę należy mieć na względzie przy wywiązywaniu się z obowiązku oznaczenia wartości

zaskarżenia apelacyjnego (art. 368 §2 k.p.c.) i zaskarżenia kasacyjnego (art. 398⁴ § 3 k.p.c.). Sąd obowiązany jest czuwać nad prawidłowością wywiązywania się z tego obowiązku.

W niniejszej sprawie strona powodowa określiła wartość przedmiotu sporu zgodnie z art. 23² k.p.c. na kwotę 1 129 zł. Wartość ta nie była sprawdzana stosownie do art. 25 k.p.c., wiązała więc Sąd i strony. Mimo to w toku postępowania w sprawie doszło do nieprawidłowego, niezgodnego z zasadą, że wartość przedmiotu zaskarżenia nie może być wyższa niż wartość przedmiotu sporu, określenia wartości przedmiotu zaskarżenia przez pozwaną w sprzeciwie od wyroku zaocznego, w apelacji od wyroku Sądu pierwszej instancji oraz w skardze kasacyjnej od wyroku Sądu drugiej instancji: oznaczyła ją ona w tych środkach zaskarżenia na kwotę 119 071 zł. W tej sytuacji uwzględnienie przez Sąd Okręgowy prawidłowej wartości przedmiotu zaskarżenia kasacyjnego, a nie podawanej uparczywie przez pozwaną zawyżonej kwoty – zakwestionowanej przez Sąd Okręgowy już w toku postępowania apelacyjnego - nie stanowiło naruszenia art. 25 i 26 k.c., lecz wypełnienie obowiązku czuwania z urzędu nad prawidłowym podawaniem przez strony wartości przedmiotu zaskarżenia (z bardzo licznej judykatury w tym zakresie zob. np. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia: 7 czerwca 2000 r., III CZ 58/00, niepubl, z dnia 12 maja 2000 r., V CKN 48/00, LEX nr 52691, z dnia 21 listopada 2001 r., I CZ 119/01, niepubl, z dnia 30 czerwca 2004 r., III CK 252/04, niepubl., z dnia 15 grudnia 2005 r., II CZ 114/05, niepubl., z dnia 22 czerwca 2006 r., V CZ 40/06, niepubl., z dnia I CZ 112/08, LEX nr 523628, z dnia 26 marca 2009 r., I CZ 12/09, niepubl., z dnia 6 stycznia 2010 r., I UK 289/09, LEX nr 577/827; pewną specyfikę pod tym względem wykazują tzw. sprawy działowe – zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2001 r., IV CZ 20/01, LEX nr 550948, oraz z dnia 18 maja 2006 r., IC CZ 34/06).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. jak w sentencji.